

Ljubljanski ZVON Leposloven in znanstven list.

Štev. 2.

V Ljubljani, dné 1. februvarja 1895.

Leto XV.

Nove pésmi.

1. Modérni Pegaz.

Poetje srečni stari vi,	A mínil Pégazov je čas,
Poetje dobe zlate!	Že davno izumrli!
Vi jáhali ste svoje dní	Kaj pod nebó zdaj nosi nas?
Konjíče nad zemljoj krílate.	Kaj mislite, vi starci vrli?

Če nas kedo na krilih v zrak
Nevidnih smelo švigne,
Na vzlet za idealom ták
Navdušenje sveto ga dvigne.

2. Moja Muza.

Moja Muza ni mehkužna, Bledolična gospodična; Črnogorka je, Špartauka, Deva zdrava, ogujevita.	Moja Muza se ne joče Nad svetóvnim górnjem britkim; Jezna kliče le na delo, Ki naj spasi nas jedino! —
Moja Muza ne poséda V mesečini v polusanjah; Ona ljubi dneve jasne, Ljubi vroče solučne žarke.	V levi bakljo, v desni handžar Kvišku dviga moja Muza; Razsvetljnje tème klete In s tirani se bojuje.

Smelo hodi. Kak lasjé ji,
Glej, vihrajó črni v vetru!
A očí ji zró velike
Tja v bodočnost daljnjo, svetlo . . .

3. Na maškorádi.

Hej, káj tu mask pestrih se gnéte nocój! Kdó pristna bi spóznał jim lica? Prihlinjen je govor, našémľjen jim kroj... Ne veš, kaj je laž, kaj resnica . . .	»In maškore čudne té se li ne zdé Glumači na odru ti pravi? ,Življenje' predstavljajo nam nehoté Izbornó, ha-ha po — naravi!«
---	--

A. Aškerc.

Ljubljanski ZVON Leposloven in znanstven list.

Štev. 7. V Ljubljani, dné 1. malega srpana 1895. Leto XV.

Nove pesmi.

4. Jaz!

Strah pred menój te mar je, strah?
Razuma božjega nositelj,
Prirode smeli ti krotitelj!
O človek, ti trepečeš plah!
Sám polboga veličaš sebe —
Močnejši kdo je li od tebe?
Poglej mi, veleum, v obraz:
Jaz, moč prirodna, to sem jaz!
Veliki človek, kdo pa ti si?
Ti meni gospodar? — še nisi!
Ti meni to si, kar črvlč,
Ti meni majheu, pust si — nič!
In s tém ničesom kadarkoli
Igram se jaz po svoji volji.
Če hočem, s tajnoj ti rokój
Potresem zemljo pod tebój:
In pokajo kosti ji, skale,
Ki prej so trdno se držale,
In tla se zemška zibljejo
In majejo in gibljejo
Ko morská raven valovita,
Če burja biča jo srdita . . .
In kar gradiš si, zemlje care
Na tleh nestalnih — kaj mi mar!
Tá mesta tvoja in palače,
Po kterih znanost se učí,
Umetnost sveta se slavi —
Otročje meni so igrače!
Če hočem, samo jeden hip —
In vse razrušim v prah in sip;
Porušim cerkve ti ponosne,

Pagóde stare stolponosne,
In džámije raz-ujem v prah
In sinagoge ti na mah,
Poderem tvoje žrtvenike
In ž njih svetnike in malike,
Ti sám pa iz razpadlih hiš
Beráč brez strehe mi bežiš . . .

O, ne preklinjaj mi očeta,
O, ne preklinjaj mi Boga
Ne »oče«, tá ni brez srcá,
Brez krivd ne tepe on detéta,
Ne, dober oče ne podí
Otrók iz hiše sred nočí,
Iz sladkega ne dramí spanja,
Ne goni jih iz stanovanja
Polnagih venkaj v mraz in mrak!
Iz postelje na cestni tlak
Slabótnih poroduč ne meče,
Ko dete v krilu jim trepeče; —
Očetu smili se bolušk,
Svet mu njegov je žalni krik;
Čez prag otroka, ki umira,
Ne vlačí oče in ne tira . . .
O, ne preklinjaj mi Bogá!
Ne »oče« — jaz sem brez srcá,
Jaz, moč vseirná, moč prirodna,
In tebi, človek, moč usodna . . .

Trepečeš? Ti se me bojiš?
Sovražiš me in me črtiš!

Čemá? Ne delaj mi krivice!
 Kdo sem? Poglej mi bliže v lice!
 Sedaj sem Brahma, tvorec tvoj,
 Ustvarjam z modroj ti rokój
 Svet poln življenja, velekrasja,
 Svet poln razuma in soglasja.
 A zdaj sem Siva, ki tá svet
 Prevračam v kaos divji spet.
 A nisem Brahma niti Siva.
 Le moč prirodna jaz sem živa!
 In ne ustvarjam ti svetov,
 Ne uničujem jaz jih vuov —
 Le gibljem se brez prenehanja,
 Od vekov večno brez prestanja . . .
 Ne vem, kaj je življenje, smrt,
 Neznana srd sta mi in črt,
 A tudi ne poznám ljubezni;

Ne vem, kaj je dobrost in zlost,
 Ne vem, kaj greh je, kaj svetóst,
 Poznám le — zákou svoj železni;
 Nepremekljiv, strog, večen je
 In trd, neoporečen je!
 Kdo sem? Ugibaj! Sfinga bajna,
 Neuganljiva, v bistvu tajna!
 Kdó sem? Le premotrávaj me,
 Spoznávaj, proučavaj me —
 Zabava krasna, duhovita —
 Do dná spoznal ne boš mi bita!
 Jaz sužnja tvoja? Rob ti moj?
 To večni je mej nama boj.
 Komú na prid, kdaj boj končá se,
 Ki z novoj siloj vsak dan rase?
 Kdó sem? Kdo pač razreši dvom?
 Vesoljnost jaz sem, tí atóm!

A. Aškerc.

Uskok.

Zajaše belca čilega junaški voj,
 Za njim v krvavo sečo gré navdušen roj.
 V desnici sabljo krvorosno voj vihtí,
 A bojaželjen k nebu se »urá!« glasi.

Topov stotina nosi smrt čez plan,
 Svinčena toča trosi tisoč težkih ran;
 A vojsko tira le napréd srčan pogum . . .
 Umika se železni zid sovražnih trum

Junak je vsak. Boj ljuti slavno bo končan.
 O, hrabri četi tej je blede strah neznán;
 Saj za svobodni prag očinski se bori,
 Vsak veren sin zanj rad žrtvuje srčno kri.

A vsak? — Čuj, do neba se zmage ori glas!
 Strašljivca tam leden pa spreletava mráz . . .
 Še jeden sam naval — in v prahi vrag leží!
 In vsi naprej! On sam, on sám nazaj zbeží . . .

»Urá, urá!« razlega jek se do neba,
 Ovenčan v zraku zmage prapor plapolá!
 Čeprav porazil meč je mnog junaški cvet,
 Vesél praznuje zmago rod za dom svoj vnet.

A kaj možém jeklenim guba se obraz,
 Ko tolpi tam odpirajo zdaj ozko gaz?
 Vztrepeče vsem srcé . . . Pravično sodi Bog!
 Mi k zmagi šli smo — na morišče gré uskok.

L. S. Mozirski.

